

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

دانشکده پزشکی

عنوان:

پایان نامه جهت دریافت درجه دکترای پزشکی عمومی

بررسی ارتباط مصرف آسپرین با پیامد بیماری کووید ۱۹: مطالعه مبتنی بر کوھورت پرشین

نگارش:

سیده فاطمه میرغفاری

استاد راهنما:

دکتر فرهاد پورفرضی

دکتر الهام صفرازاده

استاد مشاور:

دکتر محمد جعفرزاده

دکتر علی محمدیان

اسفند ۱۴۰۲

شماره پایان نامه: ۱۱۳۱

سمه تعالی

گواهی اصالت پایان نامه

بدینوسيله اعلام مى نماید که اين پایان نامه بر اساس نتایج بررسیها / تحقیقات انجام یافته
توسط اینجانب بوده و بهوسیله خودم انشا گردیده است و قبلًا به عنوان پایان نامه در سایر
مقاطع و دوره های تحصیلی ارایه نگردیده است.

بدینوسيله اصالت (ORIGINALITY) و صحت نتایج این پایان نامه مورد تائید اینجانب،
استاد راهنما می باشد.

تقدیم به

به پدر و مادر عزیزم که همیشه همراهم بودند.

سپاسگزاری

از لطف بى پایان و تلاش اساتید گرانقدر

آقای دکتر پورفرضی

خانم دکتر صفرزاده

آقای دکتر محمدیان

آقای دکتر جعفرزاده

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	چکیده
فصل اول: مقدمه	
۴	۱-۱- مقدمه، اهمیت موضوع و انگیزه تحقیق
۶	۱-۲- اهداف پژوهش
۶	۱-۲-۱- هدف کلی پژوهش
۶	۱-۲-۲- اهداف اختصاصی پژوهش
۷	۱-۳- فرضیات طرح
۷	۱-۴- هدف کاربردی
۸	۱-۵- ذینفعان نتایج طرح
۸	۱-۶- تعریف واژه‌های اختصاصی
فصل دوم: بررسی متون	
۹	۲-۱- بررسی نظری کووید-۱۹ و آسپرین
۱۲	۲-۲- فارماکولوژی آسپرین
۱۲	۲-۲-۱- از نظر فارماکوکینتیک
۱۳	۲-۲-۲- از نظر فارماکودینامیک

۱۳	۲-۳- مکانیسم اثر آسپرین
۱۴	۲-۳-۱ فعالیت ضد التهابی.....
۱۶	۲-۳-۲ فعالیت ضد پلاکتی.....
۱۷	۲-۴- کاربردهای بالینی آسپرین
۱۹	۲-۵- آسپرین و کووید-۱۹
۲۰	۲-۶- مقالات مرتبط با ارتباط آسپرین و کووید-۱۹
۲۹	۲-۷- سوابق تحقیق.....
فصل سوم: مواد و روش کار	
۳۴	۳-۱- نوع مطالعه
۳۴	۳-۲- مکان و زمان انجام مطالعه
۳۴	۳-۳- جامعه مورد مطالعه و حجم نمونه
۳۵	۳-۴- معیار ورود.....
۳۵	۳-۵- معیار خروج.....
۳۵	۳-۶- روش اجرای پژوهش و گردآوری داده ها.....
۳۶	۳-۷- ابزار گردآوری دادهها.....
۳۶	۳-۸- روش تجزیه و تحلیل دادهها.....
۳۷	۳-۹- ملاحظات اخلاقی
۳۷	۳-۱۰- کد اخلاق.....

فصل چهارم: نتایج

۳۹	۴-۱- اطلاعات دموگرافیک افراد مورد مطالعه
۴۶	۴-۲- بررسی تاثیر آسپرین در ابتلا به کرونا بر حسب متغیرهای ذکر شده
۵۳	۴-۳- بررسی تاثیر آسپرین بر مرگ بر اثر کرونا بر حسب متغیرهای ذکر شده
۶۰	۴-۴- نتایج آزمون رگرسیون لجستیک

فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری

۶۴	۵-۱- بحث و بررسی
۶۶	۵-۲- نتیجه گیری
۶۷	۵-۳- محدودیت‌ها
۶۸	۵-۴- پیشنهادات
۶۹	۵-۵- ترجمان دانش
۷۰	منابع

فهرست جداول

عنوان	صفحة
جدول ۱۱-۳- جدول متغیر ۳۸	
جدول ۱-۴- جدول توزیع فراوانی سن در جمعیت ۴۱	
جدول ۲-۴- جدول توزیع فراوانی سطح تحصیلات در جمعیت ۴۲	
جدول ۳-۴- جدول توزیع فراوانی بیماری زمینه ای در جمعیت ۴۳	
جدول ۴-۴- جدول توزیع فراوانی BMI در جمعیت ۴۴	
جدول ۵-۴- جدول توزیع فراوانی ابتلا و پیامد کرونا در جمعیت ۴۵	
جدول ۶-۴- جدول توزیع فراوانی ابتلا به کرونا در مصرف کنندگان آسپرین ۴۶	
جدول ۷-۴- جدول توزیع فراوانی ابتلا به کرونا در مصرف کنندگان آسپرین بر حسب جنسیت ۴۷	
جدول ۸-۴- جدول توزیع فراوانی ابتلا به کرونا در مصرف کنندگان آسپرین بر حسب گروههای سنی ۴۸	
جدول ۹-۴- جدول توزیع فراوانی ابتلا به کرونا در مصرف کنندگان آسپرین بر حسب سطح تحصیلی ۵۰	
جدول ۱۰-۴- جدول توزیع فراوانی ابتلا به کرونا در مصرف کنندگان آسپرین بر حسب بیماری زمینه ای ۵۱	

جدول ۴-۱۱- جدول توزیع فراوانی ابتلا به کرونا در مصرف کنندگان آسپرین بر حسب BMI	۵۲
جدول ۴-۱۲- جدول توزیع فراوانی مرگ و زندگی در افراد مبتلا به کرونا	۵۳
جدول ۴-۱۳- جدول توزیع فراوانی مرگ ناشی از کرونا در مصرف کنندگان آسپرین	۵۴
جدول ۴-۱۴- جدول توزیع فراوانی مرگ ناشی از کرونا در مصرف کنندگان آسپرین بر حسب جنس	۵۴
جدول ۴-۱۵- جدول توزیع فراوانی مرگ ناشی از کرونا در مصرف کنندگان آسپرین بر حسب گروههای سنی	۵۵
جدول ۴-۱۶- جدول توزیع فراوانی مرگ ناشی از کرونا در مصرف کنندگان آسپرین بر حسب سطوح تحصیلی مختلف	۵۷
جدول ۴-۱۷- جدول توزیع فراوانی مرگ ناشی از کرونا در مصرف کنندگان آسپرین بر حسب بیماری زمینه ای	۵۹
جدول ۴-۱۸- جدول توزیع فراوانی مرگ ناشی از کرونا در مصرف کنندگان آسپرین بر حسب BMI	۶۰
جدول ۴-۱۹- میزان ابتلا به کرونا تطبیق داده شده بر اساس جنس، سن، سطح تحصیلی، بیماری زمینه ای و BMI	۶۱
جدول ۴-۲۰- میزان زنده ماندن به دنبال ابتلا به کرونا تطبیق داده شده بر اساس جنس، سن، سطح تحصیلی، بیماری زمینه ای و BMI	۶۲

فهرست شکل‌ها

صفحة	عنوان
۱۶	شکل ۲-۱- مکانیسم اثر آسپرین
۲۱	شکل ۲-۲- مکانیسم اثر ویروس کووید ۱۹

فهرست نمودارها

عنوان	صفحة
نمودار ۱-۴- توزیع فراوانی جنسیت در جمعیت	۴۰
نمودار ۲-۴- توزیع فراوانی سن در جمعیت	۴۱
نمودار ۳-۴- توزیع فراوانی سطح تحصیلات در جمعیت.....	۴۲
نمودار ۴-۴- توزیع فراوانی بیماری زمینه ای در جمعیت	۴۳
نمودار ۵-۴- توزیع فراوانی BMI در جمعیت	۴۴
نمودار ۶-۴- توزیع فراوانی مصرف آسپرین در جمعیت.....	۴۶

اختصارات:

ARDS: acute respiratory distress syndrome

ACE-2: angiotensin converting enzyme 2

ASA: acetylsalicylic acid

COX: cyclooxygenase

SARS: severe acute respiratory syndrome

MERS: middle East respiratory syndrome

PCR: polymerase chain reaction

PMNs: polymorphonuclear neutrophils

NF-KB: nuclear factor kappa B

eNOS: endothelial nitric oxide synthase

MI: myocardial infarction

MIS-C: multisystem inflammatory syndrome in children

NSAIDs: nonsteroidal anti-inflammatory drugs

ICU: intensive care unit

LMWH: low molecular weight heparin

NETs: neutrophil extracellular traps

BMI: body mass index

بررسی ارتباط مصرف آسپرین با پیامد بیماری کووید ۱۹: مطالعه مبتنی بر پرشین

کوهورت

چکیده

زمینه: اگرچه مطالعات متعددی در رابطه با ضد انعقادها و ضد پلاکتها در مدیریت بیماران کووید-۱۹ انجام شده است، ولی اثربخشی، ضرورت و اندیکاسیون‌های آن‌ها مبهم است. در پژوهش حاضر ارتباط مصرف آسپرین با ابتلا و پیامد بیماری کووید-۱۹ که یک مطالعه مبتنی بر پرشین کوهورت می‌باشد، بررسی شده است.

هدف: تعیین ارتباط مصرف آسپرین با ابتلا و پیامد بیماری کووید ۱۹: مطالعه مبتنی بر پرشین کوهورت

مواد و روش‌ها: مطالعه حاضر یک مطالعه nested case control است. پژوهش بر روی ۲۰۲۶۱ نفر افراد شرکت کننده در مطالعه پرشین کوهورت صورت گرفته است. این افراد یک بار از نظر ابتلا به کووید-۱۹ به دو گروه و بار دیگر از نظر مرگ بر اثر کووید-۱۹ به دو گروه مورد و شاهد تقسیم شدند. تاثیر آسپرین بر ابتلا و مرگ بر اثر کرونا در این گروه‌ها مورد ارزیابی قرار گرفت. داده‌ها با استفاده از سامانه‌ی ثبت اطلاعات افراد شرکت کننده در مطالعه‌ی پرشین کوهورت، جمع آوری شد. معیار ابتلا به کووید-۱۹ مثبت بودن تست PCR بود. در نهایت داده‌های مطالعه به کمک آزمون رگرسیون لجستیک و نرم افزار spssv26 تجزیه و تحلیل شدند و $p < 0.05$ معنی دار تلقی شد.

نتایج: در مجموع ۲۰۲۶۱ نفر در مطالعه‌ی پرشین کوهورت شرکت کرده بودند. ۴۵.۸٪ مرد و ۵۴.۲٪ زن بودند. بیشتر افراد سنین ۴۵ و یا کمتر داشتند (۳۲.۳٪). بیشتر افراد شرکت کننده در مطالعه بی سواد بودند (۳۱.۸٪). در ۶۵۴۶ (۲۰.۱٪) افراد شرکت کننده در مطالعه بی سواد بودند (۴۵.۸٪).

افراد، حداقل یکی از بیماری‌های زمینه ای گزارش شده بود اما ۱۳۷۱۵ (۶۷.۷٪) هیچ بیماری زمینه ای نداشتند. بیشتر افراد over-weight بودند (۴۱.۴٪). از بین این افراد، ۷۸۳۱ (۳۸.۷٪) آسپرین و ۱۲۴۳۰ (۶۱.۳٪) پلاسبو دریافت کردند. ۱۸۰۳ نفر تست آزمایشگاهی PCR کووید-۱۹ داشتند که نتیجه‌ی تست مثبت و تست ۱۲۳۴۵ (۵۶۵۸)٪ مثبت و تست ۱۲۳۴۵ (۶۸.۶٪) منفی بود. هم چنین در مجموع ۳۶۰ مورد مرگ رخ داد که ۹۶ (۲۶.۷٪) آن بر اثر کرونا و ۲۶۴ (۷۳.۳٪) آن به دنبال سایر علل بود. در این مطالعه مشاهده شد که مصرف آسپرین ابتلا به کرونا و مرگ به دنبال آن را کاهش می‌دهد.

نتیجه‌گیری: بر حسب نتایج حاصل از این مطالعه به نظر می‌رسد که مصرف آسپرین می‌تواند میزان ابتلا به کرونا را تا ۱۱.۷ درصد کاهش دهد ($p < 0.001$ و $OR = 0.883$). همچنین مصرف آسپرین میزان مرگ ناشی از کرونا را به میزان ۷۷.۶٪ کاهش می‌دهد ($p < 0.001$ و $OR = 0.224$).

کلمات کلیدی: کووید-۱۹، آسپرین، پلاسبو